

Saksframlegg

Høringsuttalelse- rett til opphold i sykehjem

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Overhalla formannskap	74/15	07.12.2015

Rådmannens innstilling

Overhalla kommune vil fraråde å innføre regler som foreslått i høringsnotatet og avgir høringsuttalelse i tråd med forslaget i saksframlegget.

Hjemmel for vedtaket er:

Behandling i Overhalla formannskap - 07.12.2015

Behandlet.

Vedtak i Overhalla formannskap - 07.12.2015, enst.:

Rådmannens forslag til vedtak vedtas:

Overhalla kommune vil fraråde og innføre regler som foreslått i høringsnotatet og avgir høringsuttalelse i tråd med forslaget i saksframlegget.

Dokumenter i saken

Type	Dato	Tittel	Adressat
I	23.11.2015	Rett til opphold i sykehjem - høring	Det kongelige helse- og omsorgsdep.
S	24.11.2015	Høringsuttalelse- rett til opphold i sykehjem	

Saksopplysninger

Helse- og omsorgsdepartementet la 7. september 2015 fram høringsnotat om endringer i pasient- og brukerrettighetsloven og helse- og omsorgstjenesteloven om rett til bl.a. sykehjemsplass, kriterier for tildeling av slike plasser og ventelister. Høringsfristen er 7. desember 2015.

Lovendringene innebærer:

- Rett til sykeheimplass eller opphold i tilsvarende bolig tilrettelagt for heldøgns tjenester presiseres i pasient- og brukerrettighetsloven.
- Det skal innføres nasjonale kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykeheim eller tilsvarende bolig.
- Inntil nasjonale kriterier er på plass, skal kommunene innføre lokale kriterier for rett til vedtak om vedkommende oppfyller kommunale kriterier for langtidsopphold i sykeheim og tilsvarende bolig. Kommunale kriterier skal fastsettes i forskrifts form.
- Kommunen skal føre ventelister over brukere som venter på langtidsplass. Forskriften skal regulere hvordan kommunen følger opp brukere som står på venteliste. Forskriften skal være tydelig på hvilke tjenester som kan forventes i egen kommune.
- Plikten til å utforme kriterier for tildeling av sykeheimplass/heldøgns omsorg vil omfatte brukere som med forsvarlig hjelp kan bo hjemme i påvente av plass. Dette er brukere som etter dagens regelverk ikke har rett på vedtak om tildeling av langtidsplass. Kommunen skal vurdere om vedkommende oppfyller kommunens kriterier for langtidsopphold i sykeheim eller bolig. Kommunen skal behandle søknad om plass umiddelbart, og ev. sette pasienten på venteliste.
- Bruker skal kunne klage både på avslag på sykeheimplass og avslag på venteliste. Tildeling av konkret plass gjøres som eget vedtak.
- Det foreslås at kommunen bør angi et tidspunkt for når plass kan påregnes. Dette skal ikke være rettslig bindende, men tidspunktet skal være reelt.

Vurdering

Forslag til høringsuttalelse:

Kommunal kriterier som presiserer hvilke tjenester innbyggerne kan forvente i egen kommune kan være positivt med tanke på å synliggjøre hvilke tjenester kommunen har, og fungere som en beskrivelse av kommunens omsorgstrapp/en serviceerklæring.

En presisering av retten til sykeheimplass/heldøgns omsorg sies i høringsnotatet å være en tydeliggjøring av en plikt kommunene allerede har. Samtidig sies det i høringsnotatet at forslaget skal innebære en styrking av rettighetene til omsorgstrengende i praksis, og at det skal forplikte kommunene sterkere enn i dag til å innfri de pliktene de har. Alle med omsorgsbehov skal få en vurdering om rett omsorgsnivå som ikke er knyttet til kommunens kapasitet der og da.

Etter gjeldende helselovgivning har kommunene en plikt til å yte en forsvarlig tjeneste. Dette innebærer at kommunene i utgangspunktet står fritt til å vurdere hvordan tjenesten skal gis, og at den enkelte ikke har et rettskrav på å få en bestemt tjeneste. Kommunene skal også per i dag vurdere rett omsorgsnivå, uavhengig av kapasitet. Hvis en kommune ikke har ledig kapasitet på sykeheim, må kommunen i så tilfelle yte en forsterket tjeneste i heimen, som gir en forsvarlig tjeneste.

Det kan være utfordrende å forklare for brukerne hvordan ventelisteordningen fungerer. Brukeren får en rett til å stå på venteliste på plass, men kan samtidig «rykke bakover i køen» dersom det er noen som har større behov for sykeheimplass. Ordningen kan i tillegg føre til mer byråkrati, ved at kommunene skal fatte vedtak om venteliste i tillegg til vedtak om tildeling av konkret plass.

Gjennom samhandlingsreformen og fokus på forebyggende helsetjenester og folkehelse har kommunene satset på rehabilitering, mestring og styrking av tjenestene til hjemmeboende eldre. Og målet er å gi innbyggerne mulighet til å bo hjemme så lenge som mulig. En rett til sykeheimplass kan forskyve kommunenes satsing over mot mer institusjonsbasert omsorg.

Dermed oppleves de forslagene som er lagt fram å være til dels unødvendige, uhensiktsmessige og umulige å gjennomføre. I tillegg vil enkelte av forslagene gi dårligere rettssikkerhet for pasienter og brukere og merarbeid og økte kostnader for kommunene.

Overhalla kommune går dermed ikke inn for at foreslåtte regler iverksettes.